

Ширяєва Н. Ю. к.т.н., доцент
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Одеса, Україна
Кібук А. М.
директор підприємства АЛАН - ЛТД
Одеса, Україна

СОЦІАЛЬНО - ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В БУДІВЕЛЬНІЙ ГАЛУЗІ

Ключові слова: будівництво, інклюзія, інновації, менеджмент.

Key words: construction, inclusion, innovation, management.

Постановка завдання. В Україні Міністерство освіти і науки України з Міністерством цифрової трансформації України у активній співпраці визначають пріоритетні напрями з метою впровадження наукових розробок і стимулювання інноваційної діяльності закладів вищої освіти та наукових установ.

За даними Global Innovation Index у глобальному рейтингу інновацій Україна займає: у 2019 році - 47 місце із 129 учасників, у 2018 - 43 місце.

Результати досліджень. В теоретичних дослідженнях стану інноваційного менеджменту в будівельній галузі узагальнено позитивні тенденції та виявлено недоліки, які гальмують здатність до інновацій підприємств будівельної галузі.

До внутрішніх негативних тенденцій на підприємствах будівельної галузі у сфері інноваційного менеджменту віднесено роздробленість ланцюгів цінностей; багатосторонність підрядних угод; складність інноваційних портфелів; тиск посиленої конкуренції змушує підвищувати свій рейтинг, у тому числі у сфері забезпечення екологічних стандартів та стандартів безпеки; технічна складність інноваційних проектів.

Теоретичний огляд виявив прогалини у наукових дослідженнях щодо визначення кореляції результативності інноваційної діяльності підприємств будівельної галузі від впровадження цифрових систем якості для аналізу дієвості всіх елементів системи якості:

- структуризації якості продукції і структуризації функцій якості;

- управління документами;
- відповідальність керівництва;
- управління ресурсами (персоналом, інфраструктурою, виробничим середовищем, інформацією, постачальниками, природні ресурси, ділове партнерство із зацікавленими сторонами);
- процеси, направлені на аналіз даних і поліпшення (управління змінами), управління невідповідністю (якщо такі випадки мають місце).

Застарілі інфраструктурні активи, зростаюче населення та потреби економічного розвитку зумовлюють зусилля країн, зокрема в Україні, спрямовувати більше фінансування на транспорт, енергетику та інші системи, що каталізують відновлення та зростання інфраструктури та нерухомості, у тому числі міської соціально - значимої.

У розвинених економіках з потужною, налагодженою інфраструктурою інвестиції скоріше стимулюють використання інноваційних технологій до подібних проектів.

Органи державної влади та місцевого самоврядування розглядають інноваційні проекти, які не «вибирають переможців», а відкривають ринок для отримання конкурентоспроможних найвигідніших технологій.

Так, уряди впроваджують тендерні пропозиції з відновлюваної енергії, щоб допомогти створити ринки збуту вітрових морських ресурсів на морі; державні установи співпрацюють з приватним сектором щодо інноваційних будівельних проектів; комерційні райони та орендарі нерухомості можуть надати інвестиції для захисту від повеней, зменшуючи навантаження на платника податків.

Фінансові установи допомагають розблокувати стійкі інвестиції, структуруючи угоди, щоб зробити їх сприятливими для інвесторів. Приватний капітал стає все більш важливим для того, щоб робити додаткові інвестиції в соціальні проекти, зелену або стійку інфраструктуру. Все вище наведене

перспективно в країнах, що розвиваються, зокрема, в Україні та в Одеській області тощо.

Наукові дослідження показують, що люди з інвалідністю часто є кращими працівниками через більш високі показники відвідуваності та хороші показники ефективності та безпеки. Дослідження показують, що продуктивність між працівниками (людьми) з особливими потребами та працівниками без них є дуже малою.

До переваг працевлаштування осіб з особливими потребами: більш високі показники утримання, тому менше витрачається на навчання та набір на роботу; менше нещасних випадків на виробництві, що означає зниження витрат на компенсацію працівників; посилення обізнаності з практикою та умовами на робочому місці.

Враховуючи те, що у 2019 році в Україні введено обов'язкове інклюзивне працевлаштування та державний облік, розроблено короткий набір питань під час інклюзивного працевлаштування, який складається з питань функціональної області: бачення, слух, ходьба, пізнання, спілкування людей з особливими потребами.

Таким чином, пропонується стратегія концентрації на впровадженні соціально - інноваційної стратегії. По перше, шляхом проектування та впровадження соціально - інноваційних проектів через тендерну закупівлю, наприклад, будівництва реабілітаційного центру для дітей з особливими потребами у м. Южне Одеської області.

У проектно-кошторисній документації на будівництво соціально - інноваційного проекту визначені об'ємно-планувальні, інженерно-технічні, конструктивні рішення комплексу, що є основою визначення життєвого циклу проекту.

Життєвий цикл проекту містить чотири фази - ініціацію, планування (у т.ч. розробка проектно-кошторисної документації), виконання (у т.ч. виконання підготовчих та будівельно-монтажних робіт) та завершення проекту.

Орієнтовна договірна вартість соціально - інноваційного проекту складає близько 56 млн гривень з урахуванням податку на додану вартість. По - друге, підприємствам будівельної галузі пропонується приймати участь у національному опитуванні щодо очікувань зростання інноваційного індексу.

Загалом це дозволить:

- розширити доступ до вітчизняних наукових досліджень та інноваційних розробок, які можуть мати низку переваг перед закордонними аналогами;
- вдосконалити вітчизняний сектор наукових досліджень та інноваційних розробок на вирішення реальних потреб будівельного бізнесу;
- зменшити бар'єри та запровадити підтримку розвитку вітчизняних будівельних підприємств на основі сучасних інновацій;
- для посилення конкурентоспроможності вітчизняної будівельної продукції/послуг зміцнити комунікаційний зв'язок системи «держава - бізнес - вища освіта і наука».